

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP
ALLASSIMAFFIATA ASSILINEQARNERA**

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

EQQARTUUSSUT

Nalunaarutigineqarpoq Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit ulloq 21. februar 2020 suliami suliareqqitassanngortitami

Sul.nr. K 007/20

Unnerluussisussaataasut

illuatungeralugu

U1

Inuusooq ulloq [...] 2002

aamma

U2

Inuusooq ulloq [...] 2002

Siullermeeriffiusumik eqqartuussuteqartuuvoq Qeqqata Eqqartuussisoqarfia ulloq 15. november 2019 (eqqartuussisoqarfiup sul.nr. KS-QEQ-1319/2019).

Piumasaqaatit

Unnerluussisussaataasuni piumasaqaatigineqarpoq U1-imut eqqartuussuummi pineqaatissiisut sakkortusaaffigineqassasoq ukioq ataaseq ataannagu pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmiittussanngortitsinermik. U2-imut tunngatillugu unnerluussisussaataasunit piumasaqatigiineqarpoq unnerluuneqarneratut eqqartuunneqassasoq aamma eqqartuunneqassasoq ataatsimoortitamik pineqaatissiinermik pisimasunut suliami matumani aamma pisimasuni Qeqqata Eqqartuussisoqarfianit eqqartuussuummi ulloq 22. maj 2019 pineqartuni qaammatit arfinillit ataannagit pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmiittussanngortitsinermik. Sillimaffigeqquneqarlunilu taarsiiffigeqqussuteqartoqarnissaa unnerluutigineqartunut tamanut tunngasumik.

U1 piumasqaateqarpoq suliame pisimasoq 6-mi pinngitsuutitaanissamik eqqartuussisarnermi inatsimmi § 549 naapertorlugu eqqartuussisoqarfiullu eqqartuussutaata sinnerinut atuuttussanngortitsinissamik.

U2 piumasqaateqarpoq suliame pisimasoq 6-mi pinngitsuutitaanissamik, eqqartuussisoqarfiullu eqqartuussutaata sinnerinut atuuttussanngortitsinissamik.

Eqqartuussisooqataasartut

Suliaq suliarineqarpoq eqqartuussisooqataasartut peqataatillugit.

Suliamut ilassuteqaatitut saqqummiussineq

Nalunaarutiginninnermi nalunaarusiami 4. september 2019-meersumi ersersinneqarpoq suliame pisimasoq 6 nalunaarutigineqarsimasoq ulloq 4. september 2019 nal. 04:31.

Pinerliiviup allaaserineqarnerani 4. september 2019-meersumi ilaatigut makkua ersersinneqarput:

”...

Ikuallannermi qamitsiniaanermi aqutsisup oqaatigivaa ikuallanneq pisiniarfiup iluani avannaatungaani kangimut sammisumi aallartissimasoq teqeqqup eqqaani, tassami iikkami ”V-tut ilusilimmik” peqarmat, ikuallannermi qamitsiniaanermi aqutsisup oqaatigivaa aallaavia pisiniarfiup avannamut kangimut teqeqqvani aallaaveqarsinnaasoq, tassami ikuallanneq pisiniarfiup iluaniunerummat, pisiniarfik ikuallavissimavoq, kissamillu pisiniarfiup igalaavi marluk qaarsimallutik... ”V-tut ilusillip” ataatungaani naqqup misissornerani takuneqarsinnaavoq suna tamarmi ikuallassimasoq, takusassaqqanngilaq elektronikkiniq allanilluunniit ikuallannermut pisutaasinnaasunik. Ikuallanneq pisiniarfimmiit torsuusap tulliaata tungaanut kujammut siaruaatingajassimavoq, kisiannili siaruaaterianngitsoq inneq qaminneqarsimalluni, kisiannili allermi illup sinnera paasimalluni.

...

Pisiniarfiup avannaatungaani inimi tullermi nassaarineqarput gas-it 11 kg –t pingasut, gas-it taakkua qatserisartunit peerneqarsimapput, sulilu aamma 887ml fuel puujaasat torsuusami kangimut sammisumi tunuatigut anisarfiup eqqaaniittut nassaarineqarlutik.

...”

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianut takutinneqarput assit ikuallannermeersut aamma pujuliornermeersut ”Sisimiut tusaatitoqaani” Christian IX’s plads [...] Sisimiuni, ulloq 4. september 2019 assilisat. Aammalu takutinneqarput illumik taassuminnga ulloq taanna assilisat ikuallannerup qamereerneratigut.

Kommuneqarfik Sermersuumiit ulloq 19. februar 2020 U1 pillugu ilisimasalimmit nalili-
inermi ilaatigut ersersinneqarpoq:

”U1 16-inilli ukioqarluni inissitaanikuvoq. Siullermik ilaqutariinni inissinneqarsimalluni, nakuusernerli pissutigalugu angajoqqaarsiatut akuersissut arsaarinnissutigineqarsimalluni. Tamatuma kingornatigut kisimiitillugu inissinneqarsimalluni, kingornalu Qaserperniut pisimal-
luni Isikkivimmi matoqqasumut pitinneqannginnermi.

Meeqqanut Ilaqutariinnullu ingerlatsiviup akuersissutigisimavaa suliniuteqareernerme malit-
seqartitsilluni suliniuteqarneq Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi § 42, imm. 2 naapertorlugu,
tassami ingerlatsivimmiit naliliiffigineqarmat aalajangiisuusoq U1-ip atugarissaarnerata inger-
laannarnissaanut, peqqinneranut aamma ineriartornermini aalajangersimasumik ilusilersukka-
mik sinaakkuserneqarnissaata ingerlaannarnissaani, taamatullu aamma nalilerneqarluni, aala-
jangiisuulluinnartoq U1 ikiorneqarnissaa ikorfartorneqarnissalu inooqatigiinnut ilannguk-
kiartornermini 23-inik ukioqalernissami tungaanut, taamaalilluni nalinginnaasumik pi-
umasaqaatitaliunneqartartut atorlugit inuunerminik ingerlatsisinnaaqullugu. Tamannalu
tunnavigigalugu Meeqqanik Ilaqutariinnillu Ingerlatsiviup innersuussutigisimavaa aammalu
akuersissutigisimallugu U1 suli Isikkivimmiiginnarsinnaasoq 23-inik ukioqalernissami tungaa-
nut, nakkutigisaanissamik eqqartuussutip atorunnaarsinneqarneratigut.

U1 september 2019-imili immikkoortortaqaqfimmuut matoqqasumut inissinneqaramili aalajan-
giisumik pitsaasumik ineriartulersimavoq, U1-lu ullumikkut atuiipiluttuujunnaarsimalluni, inu-
unini eqqarsaatigisinnaangorsimallugu aamma mikisuarannguullunili sumiginnagaasima-
nermi kinguneri suliaralugit aallartissinnaangorsimalluni.

Isikkivimmi sulisut oqaatigivaat, U1 suli annertuumik sumiginnagaasimanermi kinguneri-
saanik qajannartuusoq, U1-mullu pingaaruteqarpoq suliniutit aallartinneqarsimasut U1-ip
inooqatigiinnut ilanngukkiartornerani ingerlatiinnarneqassasut, tamannalu Meeqqanik aamma
Ilaqutariinnik ingerlatsiviup aamma tapersorsorjaa.

...”

Kommuneqarfik Sermersuup allagaani 18. februar 2020-meersuni U1 pillugu ilaatigut erser-
sinneqarpoq:

”...

Isikkivimmi inissinneqarsimaninni ersersinneqarpoq hashimik aamma imigassamik
aalakoornartulimmik atuinngilluinnarsinnaasumasutit, aammalu piffissami tassani inissin-
neqarsimanni pitsaalluinnartumik ineriartorsimasutit.

...

Aammalu oqalotigiittarsimanitta kingornatigut nalilerneqarluni, tamanna pingaaruteqartoq suli atugarissaarnissannut, peqqinnissannut aamma ineriartorninnut aalajangersaasoqarnissaa aalajangersimasumik sinaakkuteqartinneqarnissat, taamatullu aalajangiisuulluni pingaaruteqarmat piumassuseqarnerit iliusissamik suliniuteqarnissat malissagit iliuusissatut pilersaarusiatic.

...”

U1 pillugu iliuusissatut pilersaarummi 18. februar 2020-meersumi immikkoortortat pingaju-anni suliamik paasisimasalinnit ilaatigut naliliineq:

”...

U1 Qasapermiuunermini siusinnerusukkut annertuumik naalaganiartuusimavoq annertuumillu hashimik atupiluttuulluni aamma siusinnerusukkut imigassamik aalakoornartulimmik. Kisian-nili matoqqasumut inissinneqarnermi kingornatigut assut eqqissiallassimalluni. Siusinnerusuk-kut nukappiaraasimavoq naalagaaniartoq aamma kanngunarsaasoq, Isikkivimmulli inissin-neqarsimanermi iluani aalajangiisumik pissusilersornera allanngorsimavoq, eqqissisisima-sorujussuanngorluni, kanngunarsaajunnaarluni, taamatullu aamma nammineq inuunini, iliut-sini aamma siunissani eqqarsaatigisinnaanngorsimallugit.

...”

Angerlarsimaffik Orpigaq ulloq 17. februar 2020 U2 pillugu oqaaseqaataani ilaatigut erser-sinneqarpoq:

”Qaammatip missarluinnaani U2 Orpikkami najugaqartuutigisimavarput, taanna ulloq unnuarlu angerlarsimaffiuvoq Kangerlussuarmiittoq. Pingaarnertut maluginiarsimavarput nivarsiaraq nammineertuusoq, eqqissisimalluni, aaqqiagiinngissuteqarfigisimanngilarpullu.

U2-p oqaatiginikuuvaa pilerigalugu skoleskibet Georg Stage-lernissani, taamaattumik pi-umasaqaatit missorsimavagut tamatut piviusunngortinneqarnissaanut atuuttut. Ilaatigut pi-umasaqaataavoq U2-p atuarfimmi tunngaviliiffiusumi soraarummeernertalimmik naammassin-nissimanissa naammaginartumillu danskisut oqalussinnaassalluni. U2-p tunngaviliisumik atu-arfik soraarummeernertalimmik naammassisimanngimmagu, U2 aamma Kangerlussuarmi atu-arfik peqatigalugit isumaqatigiissusiorsimavugut piginnaasai isumannaariffiginiarlugit soraar-ummeeruteqassasoq aammalu danskisut piginnaanera inerisarneqarluni ikorfartuiffigineqas-sasoq. Taamatullu aamma umiarsuarmi timikkut nukittuujusariaqarmat aallartissimavarput U2 timikkut sungiusaqatigalugu, ikorfartuiffiginiarlugu timimigut piginnaassusia ineriartortinniar-lugu.

U2 taaneqartut ingerlanerini takutitsilluarsimavoq qanoq iliuuseqarluni piumassuseqarlunilu, taamalilluni perorsarneqarnera sullinneranut pingaaruteqarluni, Orpikkamiillu misigisimalluin-narpugut piginnaasatsigut piginnaaneqarfigalugit. Taamaattumik tunngavilersuutigerusuppar-put U2 eqqartuussuteqarfigineqassappat, isumaqaratta naleqqunnerpaasoq U2-p ineriartornera-nut tunngatillugu Orpikkamiitiinnarneqarnissaa, aallartinneqareersorlu perorsagaanera inger-latiinnarneqassasoq.

...”

U2 siusinnerusukkut pineqaatissinneqarnikuuvoq suliamut matumunnga pingaarutilimmik Qeqqata Eqqartuussisoqarfiata eqqartuussutaatigut ulloq 22. maj 2019-mi, tassani eqqartuun-neqarmat ukiuni marlunni inunnik isumaginnittoqarfimmit nakkutigisassanngortinneqarluni, tillinniarnernut marlunnut aamma ataasiarluni tillinniariaraluarnermut taakkualu piliari-neqarsimapput ullormi 26. april 2018-mi.

Nassuiaatit

U1 aamma U2 siullermeeriffiusumi pingaarnertigut nassiuatigisimasami assinginik nunatta eqqartuussisuuneqarfiani nassuiaateqarput.

U1 ilassutitut pisimasoq 6-mut nassuiaavoq, tujuuluaraq kukussimallugu teqqumullu igis-simallugu. Iluamik eqqaamarpiangilaa tujuuluaraq ikikkuminarnersoq. Tujuuluararlugu ige-reeramiuk ingerlaannarluni tunussimalluni. Naluvaa qanoq sivistiginersoq ikummaanissaata tungaanut. Anigueriarnissamat atortartunik ikuallanneqarsinnaasunik tigussimavoq. Taak-kua qajuusaasaapput pisiniarfiup iluani nassaavi. Qajuusaasat tujuuluaqqanut kuerarsimavai. Eqqartuilaarput annikitsuinnarmilli, qanoq pisoqarsinnaanerani. Oqaatsit atukkatik eqqaamarpiangilai. Eqqartunngilaat tujuuluaraq ikumasooq naloriutaa. Eqqarsaatigisimavaa kingunipiloqarsinnaanera, uiveqqavorli. Naluvaa qanoq eqqarsarnerluni tujuuluaraq kukuk-kamiuk, kisianni soorngunami imminut pakatsisippoq. Nalunngilaa tujuuluaraq ikuallas-sasoq, eqqarsaatigisimangilaali inneq siaruaatissasoq. Naluvaa nalusimangitsuuguniuk illu ikuallassasoq taamaaliorsimassanerluni. Naluvaa qanga tamanna isumassarsiarinerlugu. Ani-artortillutik tamanna pivooq. Namminerlu tamanna isumassasiarivaa. U2 oqaluttuuppaa ikitsit sumut atorniarnarlugu, qinnuigalugu taanna imminut tunniuteqqullugu. Killisiorneqarner-minit polittinut nassuiaatigisimasaminik ulloq 5. september 2019-mi (ilanngussaq C-1-2, qup-perneq 4, immikkoortoq 2) issuaaffigineqarpoq, tassani ersersinneqarmat: ”Apersorneqartoq ikitsimmik tuneqquvoq nalunngereeramiuk ikitsiseqartoq. Apersorneqartoq U2-imut oqanngilaq ikitsit sumut atorniarnarlugu, taamaammatt U2-ip ikitsit apersorneqartumut tunni-uppaa.” Uppernarsarpaa taamatut politiinut nassuiaasimanini, kisiannili eqqortuunngilaq. U2 oqaluttuuppaa ikitsit sumut atorniarnarlugu. Politiinut nassuiaatigisimasaminik issuaaffigineqar-poq: ”Apersorneqartoq nassuiaavoq, U2 apersorneqartumut oqarsimasooq inneq qamissagaa,

kisianni apersorneqartup ineq qimappaa pisiniarfiullu tunuatigut matup tungaanukarluni, taavalu U2-ip apersorneqartoq malippaa.” (ilangussaq C-1-2, qupperneq 4, immikkoortoq 6), nassuiaavoq taamatut politiinut nassuiaasimanerluni eqqaamanagu. Inatsit tunngavioq naapertorlugu killisiuinermi ulloq 5. september 2019 eqqartuussivimmi nassuiaatimik issuaaffigineqarpoq, tassa ” pooqattat matup eqqaanut ilereerlugit teqqumukarpoq, tassanilu eqqarsaatigilerpaa tujuuluaraq tuniniagaq ikuallanniarlugu. Eqqarsanngilarlu illu tamaat ikuallanniarlugu. Kukoreerlugu anigamik eqqarsaraluarpoq qaminniarlugu. Tujuuluaraq nivingasoq tiguva kukullugulu teqqumilu natermut ilillugu. Naluvaa aamma takorloornagulu eqqaani ikuallassinnaasoqarnissaa. Tujuuluaraq taamaallatt immannguaq ikumavoq...” uppersarpaa eqqartuussivimmi inatsit tunngavioq naapertorlugu killisiorneqarami taamatut nassuiaasimalluni.

U2 ilassutitut pisimasoq 6-mut nassuiaateqarpoq, tigusatik Qasapermiunukaassimallugit – Isikkivimmuunngitsoq eqqartuussivimmi nassuiaatigisimasami issuarneqarnerini oqaatigineqartutut. Angerlarpoq atisani taarseriartorlugit U1 ilagalugu souvenirbutikkeniliartinnatik. Sivikitsumik pisiniarfimmiippat. U1 ikuallajasumik kuisivoq, ikitsisaalu atorlugu tujuuluaraq kukoriarlugu teqqumut igillugu. Nammineq isiginnaaginnarpoq. Qajuusaasat qernertut kuerarpai. Naluvai suminggaaneersut. Qernertuovoq, paatut. Iluamik takunngilaa qajuusaasanut suna poorineraa. Puua meqqeqarpoq ikuallassinnaasutut, taamaamat nammineq isumaqarpoq ikuallajasuusimassasut. Ikitsit tiguniarmagu tunniupaa. Siullermik eqqarsaatiginngilaa ikitsit sumut atorniarneraa. Eqqaamanngilaalu oqarnersoq ikitsit sumut atorniarnarlugu. Tamatuma nalaani quaarsaaqqavoq tupaqqalluni. Oqarfigisorinngilaa ineq qamissagaa. Ikuallajasoq taanna tujuuluuqqanut assigiinngitsunut kuerarnikuuvoq. Taanna tujuuluaraq ikumasoq miloriunneqartorlu ingerlaannangajak ingerlapput. Taamaallaat tujuuluaraq ataaseq ikummaqqavoq piffimmiit ingerlagamik. Suli iluamik ikummaatinngitsoq. Ineq qamissimasinnaagaluarpaa aallaqqaammut ikuallaappiannngimmat. Tupaqqavoq aallaamalaarlunilu, nalullugu qanoq iliussanerluni. Aatsaavissuaq ikuallatsitsinermut peqataavoq. Mobileqanngilaq, taamaattumik politiit qatserisartullu attaviginngilai. Angerlarami eqqarsaatigivaa ineq siaruaassinnaavoq. Isikkivimmiit takusinnaanngilaat illu ikuallattoq, kisiannili ungasianiit takusinnaallugu ikuallattoqartoq. Annilaangagisimavaa immikkoortotaqarfimmut matoqqasumut pisinneqarnissani, taamaattumillu kimulluunniit oqarnikuunngilaq. Qanoq ikuallattoqarnera nalunngilaa ilaqquttami inigisaat ikiuannikummat.

Tigummigallagaaneq

Unnerlutigineqartoq U1 nunatta eqqartuussisuuneqarfiata suliamik suliarinninnerani tigummigallagaqqavoq.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata tunngavilersuutaa

U1 eqqartuussisoqarfimmit eqqartuunneqarpoq pisimasuni sisamani iserterluni tillinniarnermut, piliarineqarmasut piffissami 26. augustimiit 4. september 2019-ip tungaanut. Taakkunannga iserterluni tillinniarnert pingasut allanik peqateqarluni piliaasimallutik, iluanaarutillu naleqarsimallutik 1.500 kr.-it aamma 25.500 kr.-it misaannik. Taamatullu aamma pisimasumi ataatsimi eqqartuussaasimalluni ikuallatsitsinermut ajoqusikkat 1.000.000 kr.-it ataannagit naleqarlutik. U1-imut atatillugu eqqartuussisoqarfiup aalajangigaa pisuunermut apeqqummut tunngasoq suliame suliareqqitassanngortitami suliarineqanngilaq.

Ikuallatsitsinerup pineqartup tungaanut qanoq pisoqarsimaneranik U2-ip aamma U1-ip nassuiaanerisigut, tassunga ilanngullugu assigiimmik nassuiaatigimmasuk, U1 pisiniarfiup iluani qajuusaasanik ikuallajasunik nakkalatserisimavoq, U2-lu ikitsit tunniussimavaa tujuulu-aqqap taassuma kukunneqarneranut atorneqartoq, tassaasorineqarlunilu ikuallannermut pisutaasoq, taamaattumik eqqartuussisuuneqarfik eqqartuussisoqarfittuulli isumaqarpoq, U2-p akuerisimagaa U1-ip ikitsisini ikuallatsitsinermut atormagu, taamaalillunilu piaaruluni ikuallatsitsinermut peqataasimalluni unnerluussissummi pisimasoq 6-mi allaaserineqarneratut. Aammattaaq suliame matumani eqqartuunneqarpoq annertuumik illuaqqami aserorterinermut allamik peqateqarluni ullormi 19. marts 2019-imi aamma iserterluni tillinniarnermut U1 peqatigalugu ullormi 4. september 2019, tassanilu tillitat katillugit naleqarsimallutik 25.500 kr.-it missaannik. Eqqartuussisoqarfiup pisuunermik apeqqummik naliliinera nunatta eqqartuussisuuneqarfianut suliareqqitassanngortinneqarsimanngilaq.

Pineqaatissiissutissap aalajangersarneqarnerani eqqartuussisoqarfik isumaqarpoq, pingaar-tumik pingaartinneqarmat ikuallatsitsineq peqqarniitsoq pinerluttulerinermi inatsimmik peqqarniitsumik unioqqutitsinerummat, suliamilu matumani ikuallatsitsineq annertuumik ajoqusiinermik kinguneqarsimalluni. Aammattaaq U2-mut tunngatillugu aamma pingaaruteqarluni siusinnerusukkut imminut pisuttorsarnermik pinerluuteqarsimanermut pineqaatissinneqarnikuusimanagera.

Taamaakkaluartorlu aamma pineqaatissiissutissamik nalilersuinermi ilaatinneqassaaq, U1 aamma U2 marluullutik 18-it inorlugit ukioqarmata, aammalu marluullutik peroriartornerminni inuttut ajornartorsiuteqartarsimanerat sunniuteqarsimalluni. Inerissimannginnerallu isumaqarnarluni iliuuserisaannut tamanna pingaarutilimmik kinguneqartitsisoq. Inuttullu atugarisaat pillugit paasissutissani ersersinneqarpoq angerlarsimaffinni inissinneqarfimminni maannakkut ilorraap tungaanut saassimasut. Aamma Kommuneqarfik Sermersooq naliisimavoq U1-imut pingaaruteqartoq suliunitit aallartinneqarsimasut U1-ip inooqatigiinnut ilanngukkiartorneranut suliuniutaasut ingerlatiinnarneqarnissaannik.

Pissutsit taamaannerini U1-imut pineqaatissiissutissaq aalajangersarneqarpoq qaammatini pingasuni pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmiittussanngortitsinermik kingornalu ukiuni pingasuni pinerluttunik isumaginnittoqarfimmit nakkutigisaassalluni pinerluttulerinermi inatsimmi § 145, imm. 1 naapertorlugu. Nakkutigineqarnermi nalaani makkuninnga naammassisassaaliisoqassalluni:

- Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup najugaqarnermut ilinniagaqarnermullu tunngatil-lugu aalajangersagaanik nalaani malinneqqusaasoqarluni, tak. pinerluttulerinermi inatsimmi § 133, imm. 1.
- Maannakkut inissinneqarfimmini Isikkivimmiissalluni, tak. pinerluttulerinermi inatsimmi § 134, imm. 2.
- Imigassamik aalakoornartulimmik aamma aanngaajaarniutinut atui-pilunnaveersaasalluni, tak. pinerluttulerinermi inatsimmi § 136, nr. 1 aamma 2.

U2-imut pineqaatissiissutissaq aalajangersarneqarpoq pinerluuteqarsimasunut isumaginnit-toqarfimmit ukiuni marlunni nakkutigisaassalluni, tak. pinerluttulerinermi inatsimmi § 132. Nakkutigisaanerup nalaani makkuninnga malinneqqusaasoqarluni:

- Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup najugaqarnermut ilinniagaqarnermullu tunngatil-lugu aalajangersagaanik nalaani malinneqqusaasoqarluni, tak. pinerluttulerinermi inatsimmi § 133, imm. 1.
- Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup aalajangersagai naapertorlugit naleqquttumi ineqarfimmi najugaqassalluni, tak. pinerluttulerinermi inatsimmi § 134, imm. 1.
- Imigassamik aalakoornartulimmik aamma aanngaajaarniutinut atui-pilunnaveersaasalluni, tak. pinerluttulerinermi inatsimmi § 136, nr. 1 aamma 2.

kingornalu ukiuni pingasuni pinerluttunik isumaginnittoqarfimmit nakkutigisaassalluni pinerluttulerinermi inatsimmi § 145, imm. 1 naapertorlugu. Nakkutigineqarnermi nalaani makkuninnga naammassisassaaliisoqassalluni:

- Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup najugaqarnermut ilinniagaqarnermullu tunngatil-lugu aalajangersagaanik nalaani malinneqqusaasoqarluni, tak. pinerluttulerinermi inatsimmi § 133, imm. 1.
- Maannakkut inissinneqarfimmini Isikkivimmiissalluni, tak. pinerluttulerinermi inatsimmi § 134, imm. 2.
- Imigassamik aalakoornartulimmik aamma aanngaajaarniutinut atui-pilunnaveersaasalluni, tak. pinerluttulerinermi inatsimmi § 136, nr. 1 aamma 2.

TAAMAATTUMIK EQQORTUUTINNEQARPOQ:

U1 eqqartuunneqarpoq qaammatini pingasuni pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmiit-tussanngortinneqarluni kingornalu ukiuni pingasuni pinerluttunik isumaginnittoqarfimmit nakkutigisaassalluni. Nakkutigineqarnermi nalaani makkuninnga naammassisassaaliisoqas-salluni:

- Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup najugaqarnermut ilinniagaqarnermullu tunngatil-lugu aalajangersagaanik nalaani malinneqqusaasoqarluni.
- Maannakkut inissinneqarfimmini Isikkivimmiissalluni.
- Imigassamik aalakoornartulimmik aamma aanngaajaarniutitut atui pilunnaveersaas-salluni.

U2-imut ataatsimoortitamik pineqaatissiissutissami ilaatinneqarput Qeqqata Eqqartuussiso-qarfiata ullormi 22. maj 2019-imi pisimasut eqqartuussaassutigisai, eqqartuunneqarlunilu pinerluuteqarsimasunut isumaginnittoqarfimmit ukiuni marlunni nakkutigisaassalluni. Nak-kutigisaanerup nalaani makkuninnga malinneqqusaasoqarluni:

- Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup najugaqarnermut ilinniagaqarnermullu tunngatil-lugu aalajangersagaanik nalaani malinneqqusaasoqarluni.
- Maannakkut inissinneqarfimmini Isikkivimmiissalluni.
- Imigassamik aalakoornartulimmik aamma aanngaajaarniutitut atui pilunnaveersaas-salluni.

Suliami aningaasartuutit naalagaaffiup karsiata akilissavai

D O M

afsagt af Grønlands Landsret den 21. februar 2020 i ankesag

Sagl.nr. K 007/20

Anklagemyndigheden

mod

T1

Født den [...] 2002

og

T2

Født den [...] 2002

Qeqqa Kredsret afsagde dom i 1. instans den 15. november 2019 (kredsrettens sagl.nr. KS-QEQ-1319/2019).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse af den idømte foranstaltning til T1 til ikke under 1 års anstaltsanbringelse. For så vidt angår T2 har anklagemyndigheden påstået domfældelse efter den rejste tiltalte og idømmelse af en fællesforanstaltning for de forhold, der er omfattet af denne sag og de forhold, der er omfattet af Qeqqa Kredsrets dom af 22. maj 2019 på ikke under 6 måneders anstaltsanbringelse. Der tages forbehold for erstatningskrav mod begge tiltalte.

T1 har påstået frifindelse i sagens forhold 6 i medfør af retsplejelovens § 549 og i øvrigt stadfæstelse af kredsrettens dom.

T2 har påstået frifindelse i sagens forhold 6 og i øvrigt stadfæstelse af kredsrettens dom.

Doms mænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Supplerende oplysninger

Det fremgår af anmeldelsesrapport af 4. september 2019, at sagens forhold 6 er anmeldt den 4. september 2019 klokken 04:31.

Af gerningsstedsbeskrivelse af 4. september 2019 fremgår blandt andet:

”...

Brand indsatslederen oplyste at branden var startet inde i selve butikken ved nordøstlige side af hjørnet, idet der var en ”V-formet” på væggen, indsatsleder brand oplyste at dette kan ikke udelukkes at arnestedet er startet inde i butikkens nordøstlige hjørne, idet branden var mest koncentreret inde i butikken, butikken er brændt helt af, og butikkens 2 vinduer er sprunget pga. varmen ... ved besigtigelse af gulvet under den ”V-formet” sås alt totalt brændt af, der sås ingen elinstallation, elektronisk eller noget der kunne der havde forårsaget brand. Branden var ved at sprede sig fra butikken mod næste mellemgang mod syden dog er blevet slukket før ilden sprede sig, dog er resten af bygningen tilsodet på stueetagen. ...

...

Der er fundet 3stk. 11kg. gasflasker inde i den næste rum nord for butikken, gasflaskerne er blevet fjernet og lagt udenfor af brandfolkene, der er yderligere fundet 2stk. 887ml fuel flasker på en mellemgang ved den østlige bagindgang ...”

Der har for landsretten været vist fotomapper med fotos af brand og røgudvikling i ”den gamle Sisimiut Tusaataat”, Christian IX’s plads [...] i Sisimiut, optaget den 4. september 2019. Der har endvidere været vist fotos af samme bygning, optaget samme dag, efter at branden var slukket.

Af faglig vurdering af 19. februar 2020 fra Kommuneqarfik Sermersooq vedrørende T1 fremgår blandt andet:

”T1 har været anbragt siden han var 16 år. Han har først været anbragt hos plejefamilie, hvor plejetilladelsen blev inddraget grundet vold. Efterfølgende har han været anbragt i enmandsprojekt, og derefter på Qasapermiut, inden han blev anbragt på lukket afsnit i Isikkivik.

Forvaltning for Børn og Familier har bevilget efterværn i henhold til Inatsisartutlov nr. 20, § 42, stk. 2, idet det fra forvaltningen er vurderet at det er af afgørende betydning for T1s videre trivsel, helbred og udvikling at han fortsat har faste rammer og struktur, ligesom det er vurderet, at det er helt afgørende at T1 hjælpes og understøttes i sin socialiseringsproces frem til han fylder 23, således at han bliver i stand til at varetage eget liv på almindelige vilkår. På den baggrund har Forvaltning for Børn og Familie indstillet til og bevilget at T1 fortsat skal bo på Isikkivik frem til han fylder 23 år, efter at hans tilsynsdom bortfalder.

Siden T1 blev anbragt på lukket afsnit i september 2019 er der sket en afgørende positiv udvikling, hvor T1 i dag er kommet ud af sit misbrug, og er i stand til at reflektere over eget liv og er blevet i stand til at påbegynde at arbejde med følgerne af de omsorgssvigt han har været udsat for fra han var helt lille.

Personalet på Isikkivik oplyser, at T1 dog stadig er skrøbelig på baggrund af de massive omsorgssvigt han har været udsat for, og at det er afgørende for T1, at de foranstaltninger der er iværksat i forhold til T1s socialiseringsproces fortsættes, hvilket Forvaltning for Børn og Familier ligeledes bakker op om.

...”

Det fremgår af Kommuneqarfik Sermersooqs brev af 18. februar 2020 til T1 blandt andet:

”...

Det fremgår at du under anbringelsen på Isikkivik har formået at holde dig hash og alkoholfri, og helt generelt har gennemgået en meget positiv udvikling i den periode du har været anbragt der.

...

Ligeledes er det Kommuneqarfik Sermersooqs vurdering efter vores samtaler, at det er af væsentlig betydning for din videre trivsel, helbred og udvikling, at der fortsat er faste rammer omkring dig, ligesom der lægges afgørende vægt på at du er motiveret til at følge den indsats der er planlagt i handleplanen.

...”

Af handlingsplan for T1 af 18. februar 2020 fremgår under punkt 3 om faglig vurdering blandt andet:

”...

T1 har tidligere været en meget styrende dreng med et massivt misbrug af hash og tidligere alkohol mens han opholdt sig på Qasapermiut. Dog er han efter anbringelsen på lukket afsnit faldet meget til ro. Fra tidligere at være en dreng der var dominerende og krænkende, har T1 i afgørende grad ændret adfærd under anbringelsen i Isikkivik, hvor han er blevet mere rolig, ikke længere udviser krænkende adfærd, ligesom han i afgørende grad er begyndt at reflektere over eget liv, handlinger og fremtid.

...”

Af udtalelse af 17. februar 2020 fra institutionen Orpigaq vedrørende T2 fremgår blandt andet:

”Vi har i en lille måneds tid haft T2 boende på Orpigaq, der er en døgninstitution beliggende i Kangerlussuaq. Vi har overordnet et indtryk af hende, som en selvstændig pige, der virker til at hvile i sig selv og som vi ikke har haft nogle konflikter med.

T2 har givet udtryk for, at hun godt kunne tænke sig at komme på skoleskibet Georg Stage, hvorfor vi har undersøgt de betingelser, der gør sig gældende for, at dette kan lade sig gøre. Kravene er bl.a., at T2 har en bestået afgangseksamen fra grundskolen samt taler nogenlunde dansk. Da T2 ikke har nogen afgangseksamen fra grundskolen, har vi indgået et samarbejde

med T2 og den lokale skole i Kangerlussuaq med henblik at få afklaret hendes faglige niveau, at hun får en afgangseksamen og at få støttet op om udviklingen af hendes danskkundskaber. Da det desuden kan være fysisk krævende at arbejde på et skib, er vi begyndt at lave fysisk træning med T2 for at støtte op om udviklingen af en god fysisk form hos hende.

T2 har i det nævnte forløb vist et initiativ og et engagement, der gør det meningsfuldt at indgå i et pædagogisk forløb med hende, hvilket vi på Orpigaq i høj grad føler, vi har de faglige kompetencer til. Derfor vil vi gerne argumentere for, at ender T2 med en dom, så finder vi det mest hensigtsmæssigt for T2's udvikling, at hun bliver på Orpigaq og fortsætter i det pædagogiske forløb, som vi har igangsat.

...”

T2 er tidligere foranstaltet af relevans for sagen ved Qeqqa Kredsrets dom af 22. maj 2019, hvor hun blev idømt tilsyn af de sociale myndigheder i et år for to tilfælde af tyveri og et tilfælde af forsøg på tyveri, begået den 26. april 2018.

Forklaringer

T1 og T2 har i det væsentlige forklaret for landsretten som i første instans.

T1 har supplerende forklaret om sagens forhold 6, at han tændte en T-shirt og smed den i hjørnet. Han kan ikke rigtig huske, om det var nemt at tænde T-shirten. Han vendte sig straks om, da han havde smidt T-shirten. Han ved ikke, hvor lang tid det tog for ilden at tage fat. Han havde taget noget antændeligt materiale, som man bruger til overlevelse. Det var noget pulver, som han havde fundet i butikken. Pulveret havde han hældt ned i nogle T-shirts. De talte lidt om, hvad der kunne ske, men ikke så meget. Han kan ikke huske de præcise ord. De talte ikke om, at han havde kastet en brændende T-shirt. Han havde tænkt over, at det kunne have nogen konsekvenser, men han var i panik. Han ved ikke, hvad han tænkte, da han tændte T-shirten, men selvfølgelig er han skuffet over sig selv. Han vidste, at T-shirten ville brænde, men han havde ikke tænkt over, at ilden ville sprede sig. Han ved ikke, om han havde gjort det, hvis han vidste, at huset ville brænde ned. Han ved ikke, hvornår han fik ideen. Det skete, da de var på vej ud. Det var hans egen ide. Han fortalte T2, hvad han ville bruge lighteren til, da han bad hende om at give den til ham. Han blev foreholdt politiets gengivelse af hans forklaring under afhøringen den 5. september 2019 (bilag C-1-2, side 4, 2. afsnit), hvoraf det fremgår: ”Afhørte bad om en lighter, da han i forvejen vidste, at hun havde en lighter. Afhørte sagde ikke til T2, hvad han skulle anvende lighteren til, så T2 gav sin lighter til afhørte.” Han bekræftede, at han havde forklaret sådan til politiet, men det var ikke rigtigt. Han fortalte T2, hvad han skulle bruge lighteren til. Foreholdt politiets gengivelse af hans forklaring om, at: ”Afhørte forklarede, at T2 sagde til afhørte, at han skulle slukke ilden, men afhørte gik fra

ilden og mod bagdøren i butikken, hvorefter T2 gik efter afhørte.” (bilag C-1-2, side 4, 6. afsnit) forklarede han, at han ikke kunne huske om han havde forklaret sådan til politiet. Forholdt kredsrettens gengivelse af hans forklaring under grundlovsforhøret den 5. september 2019 om, at ”efter at have lagt taskerne ved døren, tog han hen mod hjørnet, her kom [han] til at tænke på at brænde den t-shirt der var til salg. Men han tænkte ikke på at brænde hele huset. Efter at have tændt den og da de kom ud, tænkte han ellers på at slukke den. T-shirtsen som hang tog han og tændte den og lagde den på gulvet hen mod hjørnet. Han viste ikke, kan heller ikke forestille sig, at der skulle være noget, der kunne brænde i nærheden. T-shirten brændte kun lidt. ...” bekræftede han, at han havde forklaret sådan i kredsretten under grundlovsforhøret.

T2 har supplerende forklaret om forhold 6, at de tog tingene med til Qasapermiut – ikke til Isikkivik, som der står i kredsrettens gengivelse af hendes forklaring. Hun tog hjem for at skifte tøj, før hun tog til souvenirbutikken sammen med T1. De var i butikken i et kort tid. T1 hældte noget brændbart stof ud, lånte hendes lighter, tændte en T-shirt og smed den over i hjørnet. Hun kiggede bare. Det var noget sort pulver, han hældte ud. Hun ved ikke, hvor det kom fra. Det var sort, som sod. Hun så ikke rigtig, hvad han havde pulveret i. Der var et mærke på beholderen med noget, der brænder, og derfor mente hun, at det måtte være brændbart. Hun gav ham lighteren, fordi han bad om den. Først tænkte hun ikke over, hvad han skulle bruge lighteren til. Hun husker ikke, om han sagde, hvad han ville bruge den til. Hun var chokeret og forskrækket på det tidspunkt. Hun mener ikke, at hun sagde, at han skulle slukke for ilden. Det brandbare stof var hældt i forskellige T-shirts. De gik næsten med det samme, da den brændende T-shirt var blevet kastet. Det var kun en T-shirt, der var ild i, da de gik fra stedet. Branden var ikke rigtig begyndt. Hun kunne godt have slukket ilden, for der var ikke så meget ild i begyndelsen. Hun var forskrækket og lidt opfarende, så hun vidste ikke, hvad hun skulle gøre. Det var første gang, at hun var med til brandstiftelse. Hun havde ikke nogen mobil, og derfor kontaktede hun ikke politi eller brandvæsen. Da hun kom hjem tænkte hun over, at ilden kunne sprede sig. De kunne ikke se det brændende hus fra Isikkivik, men de kunne på afstand se, at der var ildebrand. Hun var bange for at blive placeret på den lukkede afdeling, og derfor sagde hun ikke noget om det til nogen. Hun kendte til ildebrand fra dengang hendes families lejlighed var brændt ned.

Tilbageholdelse

Tiltalte T1 har været tilbageholdt under landsrettens behandling af sagen.

Landsrettens begrundelse og resultat

T1 er ved kredsretten dømt for fire forhold om indbrudstyveri, begået i perioden fra 26. august til 4. september 2019. Tre af disse indbrud er begået i forening med andre, og udbyttet har haft en værdi på mellem ca. 1.500 kr. og ca. 25.500 kr. Han er desuden dømt for et forhold

om brandstiftelse med materielle skader på ikke under 1.000.000 kr. Kredsrettens afgørelse af skyldsspørgsmålet har ikke været behandlet under ankesagen for så vidt angår T1.

Efter forklaringerne fra T2 og T1 om forløbet op til den omhandlede brandstiftelse, herunder de samstemmende forklaringer om, at T1 dryssede brandbart pulver ud i butikken, og at T2 herefter rakte ham den lighter, der blev brugt til at antænde den T-shirt, som må antages at være årsagen til branden, finder landsretten ligesom kredsretten, at T2 har accepteret, at T1 brugte hendes lighter til ildspåsættelsen, og derved har hun forsætligt medvirket til brandstiftelse som beskrevet i anklageskriftets forhold 6.

I denne sag er hun desuden dømt for omfattende hærværk i en hytte, begået i forening med en anden person den 19. marts 2019 og for indbrudstyveri begået sammen med T1 den 4. september 2019, hvor der blev stjålet genstande med en samlet værdi på omkring 25.500 kr. Kredsrettens vurdering af skyldsspørgsmålet i disse forhold har ikke været anket til landsretten.

Ved fastsættelsen af foranstaltningen finder landsretten, at der navnlig skal lægges vægt på, at brandstiftelse er en grov overtrædelse af kriminalloven, og at brandstiftelsen i denne sag har medført betydelige skader. I T2s tilfælde har det ligeledes betydning, at hun er tidligere foranstaltet for berigelses kriminalitet.

Det skal dog også indgå i vurderingen af foranstaltningen, at T1 og T2 begge er under 18 år gamle, og at de begge er præget af en opvækst med væsentlige sociale problemer. Den umodenhed, der følger heraf må antages at have haft betydning for deres handlinger. Desuden fremgår det af oplysningerne om deres personlige forhold, at de nu er inde i positive forløb på de institutioner, hvor de er anbragt. Kommuneqarfik Sermersooq har endvidere vurderet, at det er afgørende for T1, at de foranstaltninger der er iværksat i forhold til T1s socialiseringsproces fortsættes.

Under disse omstændigheder fastsættes foranstaltningen for T1 til anstaltsanbringelse i 3 måneder og derefter tilsyn af kriminalforsorgen i 3 år i medfør af kriminallovens § 145, stk. 1. I tilsynstiden skal han underkaste sig følgende pålæg:

- Kriminalforsorgens bestemmelse om arbejde og uddannelse, jf. kriminallovens § 133, stk. 1
- Tage ophold på institutionen Isikkivik, hvor han i øjeblikket er anbragt, jf. kriminallovens § 134, stk. 2
- Afholde sig fra misbrug af alkohol og euforiserende stoffer, jf. kriminallovens § 136, nr. 1 og 2

Foranstaltningen for T2 fastsættes til tilsyn af kriminalforsorgen i 2 år, jf. kriminallovens § 132. I tilsynstiden skal hun underkaste sig følgende pålæg:

- Kriminalforsorgens bestemmelse om arbejde og uddannelse, jf. kriminallovens § 133, stk. 1
- Efter bestemmelse af kriminalforsorgen tage ophold i dertil egnet institution, jf. kriminallovens § 134, stk. 1
- Afholde sig fra misbrug af alkohol og euforiserende stoffer, jf. kriminallovens § 136, nr. 1 og 2

For T2s vedkommende er der tale om en fælles foranstaltning, som også omfatter de forhold, der er omhandlet af Qeqqa Kredsrets dom af 22. maj 2019.

THI KENDES FOR RET:

T1 idømmes anstaltsanbringelse i 3 måneder og derefter tilsyn af kriminalforsorgen i 3 år. I tilsynstiden skal han underkaste sig følgende pålæg:

- Kriminalforsorgens bestemmelse om arbejde og uddannelse
- Tage ophold på institutionen Isikkivik, hvor han i øjeblikket er anbragt.
- Afholde sig fra misbrug af alkohol og euforiserende stoffer

Som en fælles foranstaltning, der også omfatter de forhold, der er omhandlet af Qeqqa Kredsrets dom af 22. maj 2019, idømmes T2 tilsyn af kriminalforsorgen i 2 år. I tilsynstiden skal hun underkaste sig følgende pålæg:

- Kriminalforsorgens bestemmelse om arbejde og uddannelse
- Efter bestemmelse af kriminalforsorgen tage ophold i dertil egnet institution.
- Afholde sig fra misbrug af alkohol og euforiserende stoffer

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Kirsten Thomassen